

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 8Co/89/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713217315  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713217315.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Bratislava, Pribinova 25, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Andreou Cvikovou, s.r.o., IČO: 47 233 516, Bratislava, Pribinova 25, proti odporkyni I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. č. XXX, o zaplatenie 1.302,36 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 03.04.2014 č.k. 11C 265/2013-49 takto jednohlasne

### rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a odporkyni sa ich náhrada nepriznáva.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa o zaplatenie istiny 1.302,36 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne a úrok z omeškania vo výške 1,775 % ročne s prísl. zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ podal dňa 29.11.2013 návrh na začatie konania o zaplatenie istiny 1.302,36 eur s prísl. Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou dňa 2.12.2010 Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru č.XXXXXXXXXX. Navrhovateľ zaslal odporkyni úver vo výške 600,- eur. Odporkyňa sa zaviazala splácať poskytnutý úver v 42 mesačných splátkach po 32,15 Eur. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa bola v omeškaní so splátkou viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho poriadku, t.j. okamžitá splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že odporkyňa sa dostala do omeškania v splnení svojich povinností a navrhovateľovi vznikol nárok na splnenie pokuty podľa čl. 14 ods. 14.1 Zmluvy vo výške 0,065 % denne. Navrhovateľ si uplatňuje časť zákonného úroku z omeškania vo výške 1,775 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie odporkyne so splácaním úveru spolu dosiahnu sumy poskytnutého úveru 600,- eur, navrhovateľ odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy, uplatňuje len 8,5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.302,36 Eur do zaplatenia.

Odporkyňa na pojednávaní dňa 3.4.2014 uviedla, že dostala pôžičku 600,- eur, splácala ju pravidelne v sume 32,15 eur. Pravidelne uhrádzala platby odporkyňa a nevie, prečo by mala zaplatiť 1.302,36 eur. Keďže zobrala úver 600,- eur, je to neúmerné, keď ku dňu pojednávania zaplatila 819,- eur a ešte vždy má podľa navrhovateľa zaplatiť 1.302,36 Eur. Je to úžera a nesúhlasí, aby bola zaviazaná na túto sumu. Odporkyňa uviedla, že až na pojednávaní zistila, že úrok za poskytnutý úver bol stanovený na 70 %. Ak by bola vedela, že takýto vysoký úrok má zaplatiť, tak nikdy by pôžičku nezobrala.

Súd po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, na základe ktorého súd mal preukázané, že dňa 2.12.2010 bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere, kde výška poskytnutého úveru je 600,- Eur, mesačná splátka úveru 32,15 Eur, ročná úroková sadzba 70,02 %, dlžník je povinný zaplatiť sumu 1.350,30 Eur. Súčasťou revolvingovej zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky. Súd mal ďalej preukázané, že navrhovateľ zaslal dňa 5.5.2013 oznámenie o zosplatnení úveru.

Súd vec právne posúdil podľa ust. § 34 Občianskeho zákonníka, § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 1 a 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka a § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a dospel k nasledovným záverom.

Súd mal preukázané, že navrhovateľ požaduje od odporkyne nárok na zaplatenie peňažnej sumy 1.302,36 Eur na základe spotrebiteľského úveru poskytnutého na základe zmluvy zo dňa 2.12.2010. Odporkyňa bola vyplatená sumu 600,- Eur, ktorú sa odporkyňa zaviazala splácať v 42 mesačných splátkach po 32,15 Eur, čo činí úroky s ročnou úrokovou sadzbou 70,02 %. Uvedené úroky dohodnuté v úverovej zmluve zo dňa 2.12.2010 sú neprimerane vysoké, nakoľko v rozhodnom období december 2010 bola výška úrokov spotrebiteľských úverov poskytnutých bankách 14,91 % ročne. Tieto neprimerane vysoké úroky súd považuje za dojednané v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na uvedené v ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

Súd považuje takúto zmluvu o revolvingovom úvere podľa skutkovo oboznámenej koncepcie navrhovateľa ako neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona s ohľadom na účel zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka ako aj osobitne zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. a), b) zák. č. 258/2001 Z.z. Obchádzanie zákona súd vidí v nedojednaní konečnej výšky úveru, iba úverového rámca, pričom veriteľ poskytnutím úverového rámca vôbec nespravuje finančné prostriedky dlžníka.

Po stránke prejavu vôle, vôľa odporcu ako dlžníka v takomto záväzkovom vzťahu pri podpise predmetnej zmluvy, smerovala výhradne k financovaniu konkrétneho predmetu financovania konečným počtom splátok. Plnenie v tomto konaní je fakticky uplatnené z tzv. revolvingového úveru, ktorý mal byť poskytovaný čerpaním finančných prostriedkov odporcu z účtu. Toto sa skutkovo výrazne odlišovalo od východiskového klasického úveru, a preto táto zmena bola právne možná iba ako zmena písomného právneho úkonu. Pri podpisovaní zmluvy ako písomného právneho úkonu nie je možné právne uznať, že takouto žiadosťou dochádza zároveň k návrhu na zmenu tejto zmluvy, ktorá je práve iba východiskovo podpísaná. Zmluva ako písomný právny úkon nebola zmenená písomným právnym úkonom, t.j. uskutočnená obidvoma zmluvnými stranami písomne.

Súd mal preukázané z výpisu karty klienta, že odporkyňa uhradila navrhovateľovi sumu 819,- Eur. Súd mal preukázané zo Zmluvy o revolvingovom úvere, že ročná úroková sadzba je 70,02 Eur a celková čiastka, ktorú má odporkyňa zaplatiť je 1.350,30 Eur. Súd má zato, že zo strany odporkyne došlo k úhrade dlžnej sumy a výška úroku z omeškania tak, ako uviedol v zmluve navrhovateľ, je v rozpore s dobrými mravmi.

Smernica rady 93/2013 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmluvách si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdný dvor vo fundamentálnom rozsudku Océanom Group Editorial SA C-240/98 až C-244/98 konštatuje, že je zanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky. Prirodzene, že spotrebiteľ sa orientuje na získanie finančných prostriedkov a predstava, že vyhodnotí všeobecné obchodné podmienky, je iluzórna. Len ťažko si možno predstaviť, žeby sa spotrebiteľ od úverovej časti zmluvy prepracoval naviac k vyhodnocovaniu zjavne podsunutej revolvingovej časti zmluvy. Úroky z omeškania dohodnuté v zmluve 70,02 %, sú bez ohľadu na okamih vzniku omeškania nevýhodnejšie ako úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Súd má za to, že podpísaním uvedenej žiadosti/zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru účastníkmi konania, do ktorej bola vopred vsunutá navrhovateľom aj žiadosť o poskytnutie úverového rámca, nedošlo aj k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere.

Súd zmluvu, resp. žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru považuje za absolútne neplatný právny úkon v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko tak, ako uviedla odporkyňa navrhovateľ uviedol do omylu odporkyňu tým, že poskytol jej síce pôžičku v sume 600,- Eur, avšak vzhľadom na výšku úroku 70,02 % bola odporkyňa povinná zaplatiť sumu 1.350,30 Eur.

Súd považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ s úmyslom získať majetkový prospech, uviedol odporkyňu do omylu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, podľa ktorého v celom rozsahu bol úspešný odporca, avšak trovy konania mu nevznikli. Odporkyňa v uvedenej veci úspech mala, avšak trovy si neuplatnila, z tohto dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Navrhovateľ v podanom odvolaní žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok v celom rozsahu tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie, alternatívne, aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Ďalej uviedol, že podstatným obsahom rozsudku prvostupňového súdu je, že nepriznal žalobcovi nárok na úroky, resp. nárok na odplatu za poskytnutý úver odporkyni. Súd vo svojom rozsudku tento svoj záver vyplývajúci z jeho výrokovej časti odôvodnil tým, že dohoda o výške úrokov odporuje dobrým mravom a je teda neplatnou podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ v 1/ rade namieta tú skutočnosť, že súd otázku odplaty neposúdil podľa príslušnej právnej normy a v dôsledku toho nie sú správne jeho skutkové ani právne závery. Otázka odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným výslovne upravená, a to v ust. § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.“ Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Uvedené ust. je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam ako sú dobré mravy a ustanoveniu, ktoré sa aplikovali na výšku odplaty. Vzťah osobitnej úpravy a všeobecnej úpravy ja základnou zásadou aplikácie práva, a preto navrhovateľ uvádza, že závery súdu nie sú správne.

Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľskej zmluvy sa neporovnávajú len s odplatami bánk. Skutočnosť, že výška odplaty za úver na základe zmluvy o revolvingovom úvere je primeraná a v súlade so zákonom je pritom možné vyvodit' porovnaním výšky odplaty z obdobia, kedy bola regulovaná. Maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období do 10.06.2010 (§ 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z.) stanovila pre rovnaký typ úveru, ako bol poskytnutý odporkyni maximálnu odplatu v hodnote 76 %. Podľa Nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. bola maximálna výška odplaty v zmysle vyššie uvedenej výslovnej zákonnej regulácie v roku 2010 stanovená nasledovne: v období od 16.11.2009 do 15.02.2010 vo výške 77,76 %., v období od 16.02.2010 do 15.05.2010 vo výške 79,08 % a v období od 16.05.2010 do 15.08.2010 vo výške 76 %. K zmene toho, čo je odplatou obvyklou na finančnom trhu nemohlo dôjsť za pár mesiacov tak, aby odplata za úver poskytnutý odporkyni v dobe uzavretia zmluvy bola už neprimeraná. Navrhovateľ s poukazom na vyššie uvedené preto tvrdí, že v dobe uzavretia zmluvy nemohlo ísť o odplatu v rozpore s dobrými mravmi a ani o odplatu neprimeranú.

Súd vo svojom odôvodnení ďalej uviedol, že považuje zmluvu za neplatnú z dôvodu obchádzania zákona, a to podľa § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z.z., z dôvodu nedojednania konečnej výšky úveru, ale iba úverového rámca. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že súd svoje odôvodnenie zakladá na neplatnej a neúčinnnej právnej úprave, nakoľko v dobe uzavretia zmluvy (t.j. 02.12.2010) zákon č. 258/2001 Z.z. v účinnosti už nebol. Nezohľadnenie a nevyrovnanie sa s relevantnou právnou normou aplikovateľnou na konkrétny prípad Ústavný súd SR nazýva nielen zjavnou neodôvodnenosťou súdneho rozhodnutia, ale aj „arbitrárnosťou“ (svojvoľnosťou) súdneho rozhodnutia.

Napokon navrhovateľ poukazuje aj na samotné vyhodnotenie listinných dôkazov - karty klienta, kde súd v prípade odporkyne má za preukázané uhradenie sumy 819,- Eur, avšak k poskytnutému revolvingu vo výške 316,36 Eur sa súd žiadny spôsobom nevyjadril. Rovnako navrhovateľ poukazuje na subjektívne konštatovania súdu, podľa ktorých mal navrhovateľ uviesť odporkyňu do omylu s úmyslom získať majetkový prospech a takéto konanie súd považuje za v rozpore s dobrými mravmi. V odôvodnení absentuje akákoľvek skutočnosť preukazujúca uvedené subjektívne tvrdenia súdu. Takéto odôvodnenie

považuje navrhovateľ za na prosto arbitrárne a hlavne nepreskúmateľné. Nie je hlavne zrejmé, na základe čoho, resp. čím navrhovateľ uviedol odporkyňa do omylu, ak odporkyňa sama podala žiadosť o uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a následne ju za vopred jasne stanovených zmluvných podmienok aj uzavrela.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že rozhodnutie je potrebné potvrdiť, keďže je vo výroku vecne správne.

Odvolačný súd poukazuje na tú skutočnosť, že k otázke úroku z úveru odporujúceho dobrým mravom a argumentami navrhovateľa uvedenými v odvolaní vo vzťahu k tejto otázke sa Krajský súd v Prešove vyjadril v odôvodnení svojich rozhodnutí už vo viacerých prípadoch.

Čo sa týka argumentov odvolateľa, odvolačný súd poukazuje na odôvodnenie skoršieho rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 155/2014, kde súd uviedol, že „Zmluvné podmienky v predmetnej veci prvostupňový súd správne, pokiaľ ide o úrok z úveru, vyhodnotil ako odporujúce dobrým mravom, a odvolaciemu súdu neprináleží ich upravovať tak, aby zodpovedali zákonnej požiadavke súladu s dobrými mravmi (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Prvostupňový súd svoje úvahy náležite odôvodnil a vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolateľ poukazuje na „vtesnanie sa“ do administratívneho limitu. Je však potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby (úroky za úver) a inštitútom RPMN (ročná percentuálna miera nákladov). Administratívny strop zákonodarca stanovil nie na úroky, ale na RPMN, ktorá ročná percentuálna miera nákladov zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Ide o celkové náklady na úver. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprímerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 69,84 % je úplne drastická a nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti. Súdy sa značne kriticky vyjadrili už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1. 4. 1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

Uvedený záver vyslovený vo vyššie citovanom rozhodnutí sa v celom rozsahu vzťahuje aj na danú vec.

Čo sa týka odvolacích námietok vo vzťahu k záveru o neplatnosti zmluvy z dôvodu konania navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, a to, že sú arbitrárne a nepreskúmateľné, s týmito sa odvolačný súd nestotožňuje.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom odôvodnil svoj záver tým, že podpísaním žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere, do ktorej bola vopred vsunutá navrhovateľom aj žiadosť o poskytnutie úverového rámca nedošlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere. Vôľa odporkyne ako dlžníka v takomto záväzkovom vzťahu pri podpise predmetnej zmluvy smerovala výhradne k financovaniu konkrétneho predmetu financovania konečným počtom splátok. Plnenie v tomto konaní je fakticky uplatnené v tzv. revolvingového úveru, ktorý mal byť poskytovaný čerpaním finančných prostriedkov odporkyne z účtu. Toto sa skutkovo výrazne odlišovalo od východiskového klasického úveru, a preto táto zmena bola právne možná iba ako zmena písomného právneho úkonu. Pri podpísaní zmluvy ako písomného právneho úkonu nie je možné právne uznať, že takouto žiadosťou dochádza zároveň k návrhu na zmenu tejto zmluvy, ktorá je právne iba východiskovo podpísaná. Zmluva ako písomný právny úkon nebola zmenená písomným právnym úkonom, t.j. uskutočnená obidvoma zmluvnými stranami písomne.

Spotrebiteľ sa orientuje na získanie finančných prostriedkov a predstava, že vyhodnotí všeobecné obchodné podmienky je iluzórna. Len ťažko si možno predstaviť, že by sa spotrebiteľ od úverovej časti zmluvy prepracoval navyše k vyhodnocovaniu zjavne podsunutej revolvingovej časti zmluvy. Takéto konanie navrhovateľa súd prvého stupňa vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

Nemožno sa preto stotožniť ani s tvrdeniami odvolateľa, že odporkyňa „sama podala žiadosť o uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a následne ju za vopred jasne stanovených zmluvných podmienok aj uzavrela.“

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p., ktoré je vo výroku vecne správne, potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní neúspešný navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a odporkyni sa ich náhrada nepriznáva, keďže o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.